

بامقدمه عطا

(P)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

وزیر

برادر گرامی جناب آقای زرافشان
معاون محترم آموزش متوسطه

با سلام و احترام

به پیوست مصوبه نهضد و بیست و هفتمین (۹۳۲) جلسه شورای عالی
آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۵/۳/۱۷ موضوع «آیین نامه آموزشی دوره دوم
متوسطه» جهت اجرا ابلاغ می گردد.

سید محمد بطحائی

سرپرست وزارت آموزش و پرورش





۹۵/۷/۴۸
نی: ۱۲۰/۷۴۱۸۲
پست:

باشگاه

وزارت آموزش و پژوهش

به پیوست تصویر مصربه نهضتوسی و دومین (۹۳۲) جلسه شورای
عالی آموزش و پژوهش تاریخ ۱۳۹۵/۳/۱۷ موضوع «آیین‌نامه آموزشی دوره
دوم متوسطه» جهت ابلاغ و اجرا ارسال می‌شود.

مهندی نوید

دیر کل شورای عالی آموزش و پژوهش

تهران، میدان فردوسی، خیابان سپهبد قریب، بیش سیمیه وزارت آموزش و پژوهش، ساختمان علاقمندان، طبقه چهارم
کد پستی: ۱۵۸۱۶۶۲۲۱۵ | تلفن: ۸۲۲۸۴۱۱۱ | مسیر: ۸۸۸۲۲۵۵۵ | وب‌سایت: <http://www.sce.ir>





شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

آیین نامه آموزشی دوره دوم متوسطه

تصویب نهضت و سی و دومین (۹۳۲) جلسه شورای عالی آموزش و پژوهش، تاریخ ۱۳۹۵/۳/۱۷

(بررسی شده در جلسات ۹۳۱ و ۹۲۲)

آیین نامه آموزشی دوره دوم متوسطه با اعمال تغییرات در برخی از مواد و تبصره های آیین نامه آموزشی دوره سه ساله متوسطه روزانه (سالی - واحدی)، تصویب جلسه ۶۶۶ شورای عالی آموزش و پژوهش، تاریخ ۱۳۸۰/۸/۳ و اصلاحیه جلسه ۸۵۶ شورای مذکور، تاریخ ۱۳۹۰/۱۲/۰۲، همراه با مفاد سند تحول بنیادین آموزش و پژوهش و مطابق با تغییرات ساختار نظام جدید آموزشی، با هدفها و ساختار زیر تهیه و تدوین شده است.

فصل اول - هدفها، اصول و ساختار:

ماده ۱- هدف کلی:

فرامم آوردن شرایط، زمینه ها و امکانات لازم و بستر های قانونی و حقوقی برای تقویت و نهادینه سازی فرآیند تعلیم و تربیت در ساحت های شش گانه تربیتی دانش آموزان، توسعه آموزش های این دوره (نظری، فنی و حرفه ای، کار دانش) و ارتقای کیفیت، متناسب با نیاز های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، با توجه به مقتضیات جغرافیایی مناطق و رعایت تناسب بین محتواهای آموزشی، نیازها و شرایط سنی و ویژگی های جنسیتی دانش آموزان، بر اساس اصول زیر:

الف) تأکید بر امر تزکیه و تربیت دینی و تقویت آداب و مهارت های زندگی؛

ب) توسعه مهارت آموزی و اشتغال، بر حسب نیاز های کشور و علاقه و استعداد افراد و ادامه تحصیل در آموزش عالی، بر اساس شرایط و امکانات محیط، با توجه به پیشرفت های علمی و فنی؛

ج) افزایش کمیت و ارتقای سطح کیفی و منزلت آموزش های فنی و حرفه ای؛

د) توسعه و تقویت آموزش های متوسطه و ساماندهی آموزش های خارج از مدرسه، با فرامم آوردن زمینه استفاده حداقلی از مشارکت، امکانات و منابع سایر سازمان ها و دستگاه ها.





شورای حال آموزش و پرورش

W W W . S C E . I R

ماده ۲- ساختار:

نظام آموزش و پرورش دوره دوم متوسطه که در این آیین نامه، به اختصار «نظام متوسطه» نامیده می شود،
دارای سه شاخه تحصیلی «نظری»، «فنی و حرفه‌ای» و «کاردانش» به شرح زیر است:

الف- شاخه متوسطه نظری، مشتمل بر ۴ رشته «ریاضی - فیزیک»، «ادبیات و علوم انسانی»، «علوم تجربی» و

«علوم و معارف اسلامی» که مدارس مربوط به این شاخه «دبیرستان» نامیده می شوند.

ب- شاخه متوسطه فنی و حرفه‌ای که مدارس مربوط به این شاخه «هنرستان فنی و حرفه‌ای» نامیده می شوند.

ج- شاخه متوسطه کاردانش که مدارس مربوط به این شاخه «هنرستان کاردانش» نامیده می شوند.

هدف‌های شاخه‌های تحصیلی

(الف) هدف‌های شاخه نظری:

۱- اعتلای سطح فرهنگ و دانش عمومی، شناسایی و تقویت شایستگی‌های تربیتی، فضائل اخلاقی، پیشنهاد
سیاسی و اجتماعی دانشآموزان برای دستیابی به زندگی مناسب؛

۲- شناخت بهتر استعداد و علاقه دانشآموزان و ایجاد زمینه مساعد برای هدایت آنان به مسیرهای تحصیلی
مناسب؛

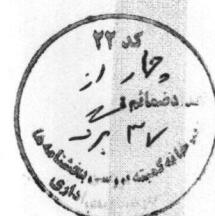
۳- ایجاد آمادگی نسبی دانشآموزان برای ادامه تحصیل در آموزش عالی.

(ب) هدف‌های شاخه فنی و حرفه‌ای:

۱- اعتلای سطح فرهنگ و دانش عمومی، شناسایی و تقویت شایستگی‌های تربیتی، فضائل اخلاقی، پیشنهاد
سیاسی و اجتماعی دانشآموزان برای دستیابی به زندگی مناسب؛

۲- شناخت بهتر استعداد و علاقه دانشآموزان و ایجاد زمینه مساعد برای کسب توانمندی‌ها و مهارت‌های لازم
و هدایت آنان به سمت اشتغال مفید؛

۳- ایجاد آمادگی نسبی دانشآموزان برای اشتغال و ادامه تحصیل در رشته‌های علمی - کاربردی.





ج) هدف‌های شاخه کاردانش:

- ۱- انتلاعی سطح فرهنگ و دانش عمومی، شناسایی و تقویت شایستگی‌های تربیتی، فضائل اخلاقی، بین‌سیاسی و اجتماعی دانش آموزان برای دستیابی به زندگی مناسب؛
- ۲- تربیت نیروی انسانی در سطوح نیمه‌ماهر، ماهر، استادکاری و سربرستی، برای اشتغال در بخش‌های صنعت، کشاورزی و خدمات، مناسب با نیازهای منطقه و جامعه؛
- ۳- ایجاد آمادگی نسبی دانش آموزان برای اشتغال و ادامه تحصیل در رشته‌های خاص علمی - کاربردی.

فصل دوم - واحدهای درسی و طول مدت تحصیل:

ماده ۳- آموزش دوره دوم متوسطه، سالی واحدی و دارای ویژگی‌های زیر است:

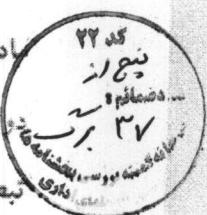
الف- فرآیند آموزش هر درس به‌طور پیوسته، در طول سال تحصیلی انجام می‌شود. آموزش بعضی از درس‌های شاخه فنی و حرفه‌ای در طول یک نوبت (اول یا دوم) به صورت مستقل از این و ارزشیابی می‌شود، مشروط بر آنکه برنامه این قبیل درس‌ها به صورت زوج و در دو نوبت متوالی تنظیم شود. در شاخه کاردانش، آموزش پرسنلی از استانداردهای مهارتی (درس‌های مهارتی) در طول سال تحصیلی به پایان می‌رسد و ارزشیابی آن تا یک ماه پس از پایان آموزش یا حداقل تا پایان آن نوبت انجام می‌شود.

ب- محتوا، ساعت آموزش و میزان تأثیر هر درس در معدل گیری، براساس تعداد واحدهای آن درس مشخص می‌شود.

ج- ارزشیابی هر یک از درس‌های دوره دوم متوسطه مستقل است و قبولی یا مردودی در هر درس تأثیری بر سایر درس‌ها ندارد.

ماده ۴- مدت دوره آموزش در دوره دوم متوسطه ۳ سال و تعداد واحدهای درسی مورد نیاز برای اتمام این دوره و اخذ دیبلم، حداقل ۹۶ واحد است.

ماده ۵- هر واحد درس نظری در طول سال تحصیلی، معادل یک ساعت آموزش در هفته است. ساعت آموزش تبصره ۱- هر واحد درس نظری در طول سال تحصیلی، معادل یک ساعت آموزش در هفته است. ساعت آموزش هر واحد درس عملی، معادل ۱/۵ تا ۴ برابر ساعت آموزش یک واحد درس نظری، قابل افزایش است. ساعت





شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

آموزش هر واحد درس نظری و عملی در مدارس استثنایی تا ۱/۵ برابر مقاد این ماده، برابر شیوه‌نامه‌ای که سازمان آموزش و پژوهش استثنایی ابلاغ می‌کند، قابل افزایش است.

تبصره ۲- دانش آموزان «مدارس استثنایی» و «دانش آموزان تلفیقی در مدارس عادی»، با رعایت سایر شرایط، نا ۵ سال می‌توانند در مدارس روزانه ادامه تحصیل دهند.

تبصره ۳- مرکز ملی پژوهش استعدادهای درخشان و دانش بیرونی جوان، می‌تواند برای غنی‌سازی محتوای برنامه‌های درسی، «محتوای توسعه‌ای» ارائه کند. در ارزشیابی‌های نوبت اول و دوم، حداقل ۵ نمره از نمره ارزشیابی مستمر و حداقل ۵ نمره از نمره ارزشیابی پایانی (غیراز امتحانات نهایی)، به محتوای توسعه‌ای اختصاص می‌باید.

ماده ۵- از اول مهرماه هر سال تا آخر شهریورماه سال بعد، یک سال تحصیلی محسوب می‌شود. دوره آموزش از اول مهرماه هر سال آغاز و تا پایان خردادماه سال بعد ادامه می‌باید و امتحانات پایانی نوبت دوم در خردادماه پرگزار می‌شود.

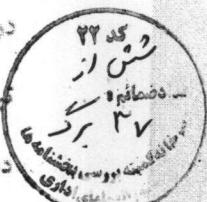
تبصره ۱- ارائه و تکمیل آموزش مهارت و ارزشیابی پایانی آن دسته از استانداردهای مهارت شاخه کاردانش (درس‌های مهارتی) که آموزش آن‌ها تا پایان خردادماه به اتمام نمی‌رسد، تا پایان شهریورماه همان سال تحصیلی، به صورت رایگان بلامانع است.

تبصره ۲- درس کارآموزی در شاخه فنی و حرفه‌ای و درس کارورزی در شاخه کاردانش از تابستان پایه یازدهم تا پایان سال تحصیلی پایه دوازدهم، بر اساس شیوه‌نامه ابلاغی معاونت آموزش متوسطه، ارائه و اجرا می‌شود.

ماده ۶- در هر سال تحصیلی تمام واحدهای درسی هر پایه، برابر جداول مربوط، به دانش آموز ارائه می‌شود.

تبصره ۱- درس‌های پایه دهم پیش‌نیاز، درس‌های پایه‌های یازدهم و دوازدهم، محسوب نمی‌شود. برخی از درس‌ها، در پایه یازدهم، پیش نیاز پایه دوازدهم می‌باشد.

تبصره ۲- چنانچه درس‌های باقیمانده از پایه یازدهم، پیش نیاز درس‌های پایه دوازدهم باشد، دانش آموزان پایه دوازدهم باید این درس‌ها را با رعایت ضوابط پیش‌نیاز، به همراه سایر درس‌های پایه دوازدهم، برابر مقررات و حداقل تا سقف ۳۷ واحد انتخاب کنند.





شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

تبصره ۳- دانشآموز پایه دوازدهم که قبل از درس پیش‌نیاز نمره نصاب قبولی (در رشته‌های شاخه نظری حداقل نمره ۷ و در رشته‌های شاخه فنی و حرفه‌ای برابر مقررات مربوط) کسب کرده باشد، مجاز به انتخاب درس‌های پیش‌نیاز و اصلی به صورت همزمان، یا درس‌های اصلی مقدم بر درس‌های پیش‌نیاز، خواهد بود.

تبصره ۴- چنانچه درس‌های باقیمانده از پایه یازدهم پیش‌نیاز درس‌های پایه دوازدهم نباشد، انتخاب این درس‌ها به دوره تابستانی (شهریورماه) سال دوازدهم موقول می‌شود.

تبصره ۵- دانشآموزان پایه دوازدهم روزانه که در پایه یازدهم موفق به کسب حداقل نمره ۷ در درس‌های پیش‌نیاز نشده‌اند یا به دلیل انطباق نداشتن ساعات ارائه درس‌های پیش‌نیاز و اصلی در برنامه هفتگی مدارس، امکان انتخاب درس‌های پایه یازدهم را نداشته‌اند و تشکیل کلاس در فرصت‌های دیگر نیز برای آنان مقدور نیست، می‌توانند با موافقت شورای مدرسه و رعایت سایر ضوابط، از جمله سقف واحدهای مجاز، آن دسته از درس‌های پایه یازدهم را که پیش‌نیاز دروس پایه دوازدهم هستند، انتخاب کرده و در امتحانات نوبت اول و دوم آن درس‌ها شرکت کنند. در این صورت نمرات پایانی هر نوبت به عنوان نمرات مستمر آن نوبت نیز منظور و همانند سایر درس‌های برابر ماده ۴۵، اعلام نتیجه خواهد شد.

تبصره ۶- چنانچه پس از برگزاری امتحانات خردادماه، تعدادی از دانشآموزان، در یک یا چند ماده درسی، شرایط قبولی را کسب نکنند، دوره تابستانی با رعایت موارد زیر برای آنان برگزار خواهد شد. شیوه‌نامه اجرایی این ماده از سوی وزارت آموزش و پژوهش تدوین و ابلاغ می‌شود.

تبصره ۷- برنامه آموزشی در این دوره به مدت ۶ هفته است و امتحانات این دوره، در نوبت شهریورماه برگزار می‌شود.

تبصره ۸- دانشآموزان دوره تابستانی مجاز خواهند بود حداقل بود ۳۵ واحد از درس‌های باقیمانده (حداکثر ۱۰ واحد به صورت حضوری و مابقی به صورت غیر حضوری) را انتخاب کنند. در انتخاب واحدهای حضوری، اولویت با درس‌هایی است که دانشآموزان قبل از آنها را انتخاب نکرده‌اند. انتخاب همزمان درس‌های پیش‌نیاز و اصلی (دروس پایه بالاتر) برای دانشآموزان پایه دوازدهم در دوره تابستانی (شهریورماه) با رعایت سایر شرایط و ضوابط بلامانع است.





شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

تبصره ۳- ساعات آموزش هفتگی درس‌های نظری و عملی در دوره تابستانی ۳ برابر ساعات آموزش هفتگی آن درس‌ها در طول سال تحصیلی، است.

تبصره ۴- دوره تابستانی، حتی المقدور در مدارس مربوط، تشکیل خواهد شد و برگزاری آن به صورت مرکزی و با برنامه ریزی و هماهنگی قبلی ادارات آموزش و پژوهش ناحیه یا منطقه در یک یا چند مدرسه بالامانع است.

تبصره ۵- دانش آموزان پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم در درس‌هایی که نمره قبولی کسب نکردند، می‌توانند بدون شرکت در کلاس‌های دوره تابستانی در امتحانات پایانی این دوره که در شهریورماه برگزار می‌شود، شرکت کنند.

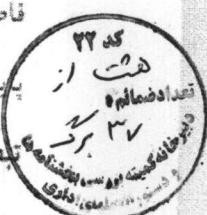
تبصره ۶- ارائه خوش درس‌های شایستگی‌های فنی و غیرفنی، در شاخه فنی و حرفه‌ای و استاندارد مهارت (درس‌های مهارتی) در شاخه کارداش در دوره تابستانی پایه دوازدهم، به صورت حضوری مجاز نیست، لیکن با توجه به ماهیت این درس‌ها، ادارات آموزش و پژوهش مناطق می‌توانند براساس ضوابطی که از سوی وزارت آموزش و پژوهش اعلام می‌شود، برای دانش آموزان، دوره فشرده تقویتی تشکیل دهند.

ماده ۸- دانش آموزان پایه یازدهم می‌توانند درس‌های باقیمانده از پایه‌های دهم و یازدهم را در دوره تابستانی پایه یازدهم انتخاب کرده و در آزمون دروس مربوط شرکت کنند.

ماده ۹- دانش آموزان پایه دوازدهم چنانچه در پایان سال تحصیلی (شهریورماه) موفق به گذراندن برخی از درس‌های دوره متوسطه نشوند، می‌توانند حداقل ۳۵ واحد از درس‌های باقیمانده را به صورت غیر حضوری انتخاب و در امتحانات دی‌ماه شرکت کنند.

تبصره ۱- چنانچه این قبیل دانش آموزان بخواهند در امتحانات دی‌ماه همان سال مدارس روزانه شرکت کنند، در فاصله زمانی موضوع این ماده از معافیت تحصیلی برخوردار خواهند بود و طول سال تحصیلی برای آنان تا پیان دی‌ماه سال بعد قابل افزایش است.

تبصره ۲- دانش آموزان مشمول این ماده می‌توانند بالافاصله پس از دوره تابستانی با رعایت مقررات، در مدارس بزرگ‌سالان یا آموزش از راه دور ثبت نام کرده و ادامه تحصیل دهند.





شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

تبصره ۳- چنانچه دانشآموزان موضوع این ماده، پس از شرکت در امتحانات دی‌ماه، موفق به گذراندن برخی درس‌ها نشده باشند، مجاز به ادامه تحصیل در مدارس روزانه نیستند. در این صورت می‌توانند برابر مقررات در مدارس بزرگسالان، مدارس آموزش از راه دور یا به صورت داوطلب آزاد ثبت‌نام کرده و ادامه تحصیل دهند.

تبصره ۴- در شاخه فنی و حرفه‌ای، دوره بزرگسالان و امتحانات داوطلب آزاد، طبق ضوابطی که از سوی معاونت آموزش متوسطه ابلاغ می‌شود، صرفاً برای آن عده از دانشآموزانی که شرایط تحصیل در دوره روزانه را از دست داده‌اند، برگزار می‌شود.

ماده ۱۰- دانشآموزانی که در درس یا درس‌هایی نمره فولی کسب کرده باشند، مجدداً نمی‌توانند آن درس یا درس‌ها را انتخاب کنند.

ماده ۱۱- ساعات حضور دانشآموزان در برنامه‌های آموزشی و پرورشی شاخه نظری در هر هفته حداقل ۲۵ ساعت است و دانشآموزان موظفند در فاصله زمانی شروع تا پایان برنامه آموزش روزانه، در مدرسه حضور داشته باشند.

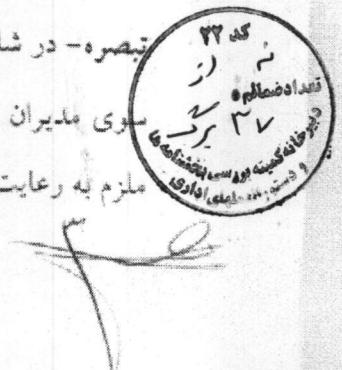
تبصره ۱- ساعات برنامه هفتگی دانشآموزان شاخه فنی و حرفه‌ای و کاردانش بر اساس برنامه مصوب هر رشته حداکثر تا ۱۴ ساعت خواهد بود.

تبصره ۲- برنامه هفتگی مدارس برای هر روز حداقل ۶ ساعت و حداکثر ۸ ساعت تنظیم می‌شود.

تبصره ۳- افزایش ساعات برنامه هفتگی دانشآموزان مدارس استعدادهای درخشان تا ۱۲ ساعت بالامانع است.

ماده ۱۲- حضور مرتب و منظم دانشآموزان در مدرسه و کلاس درس، در تمام ایام سال تحصیلی که مدرسه رسمیاً دایر می‌باشد، الزامی است. با دانشآموزان غایب، برابر مقررات انضباطی مندرج در آیین‌نامه اجرایی مدارس، رفتار خواهد شد.

تبصره- در شاخه‌های کاردانش و فنی و حرفه‌ای، دانشآموزانی که حسب مورد، برابر شیوه نامه‌های ابلاغی، از سوی مدیران مدارس، برای مهارت آموزی، کارورزی و کارآموزی به مراکز خارج از مدرسه معرفی می‌شوند، ملزم به رعایت مقاد این ماده خواهند بود.





شورای عالی آموزش و پرورش

WWW.SCE.ED.IR

ماده ۱۳- رسیدگی به موارد خاص آموزشی و پرورشی دانشآموزان، برابر مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۱۴- دانشآموزان با نیازهای ویژه از گذراندن بخش عملی درس آمادگی دفاعی معاف آنند، در این صورت نمره بخش نظری آنان به عنوان نمره این درس، منظور خواهد شد.

فصل سوم- مقررات ثبت نام و انتقال دانشآموزان:

ماده ۱۵- به منظور برنامه ریزی، سازماندهی، نظارت و ارزشیابی امور مربوط به ثبت نام دانشآموزان، همه ساله قبل از آغاز ثبت نام در ادارات کل آموزش و پرورش و مناطق و نواحی آموزشی، ستاد ثبت نام، مرکب از افراد ذیر بسط، با انتخاب و زیر نظر مدیر کل یا رئیس اداره آموزش و پرورش، تشکیل می شود.

ماده ۱۶- ثبت نام دانشآموزان ورودی پایه دهم یا حضور پدر، مادر یا ولی قانونی وی و در پایه های یازدهم و دوازدهم و همچنین انتخاب رشته و واحد درسی، با حضور خود دانشآموز انجام می شود.

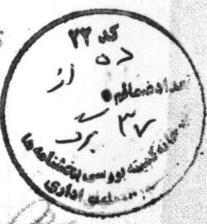
تبصره ۱- دانشآموزانی که بنا به دلایلی، از جمله بیماری یا هر علت دیگری، نمی توانند برای ثبت نام در مدرسه حضور یابند، باید امور ثبت نام آنان در موعد مقرر، توسط ولی قانونی آنان انجام شود.

تبصره ۲- ثبت نام و تحصیل مجدد دانشآموزان غیر مشمول که ترک تحصیل داشته اند، با رعایت سایر شرایط، بلا مانع است.

تبصره ۳- ضوابط ورود به هنرستان های رشته های موسیقی، توسط حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی و مرکز گسترش آموزش های هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، حسب مورد، تعیین و اعلام می شود.

تبصره ۴- ثبت نام دانشآموزان با نیازهای ویژه که علیرغم محدودیت و مشکلات جسمی یا حسی از هوش پنهنجار برخوردار بوده و با استفاده از خدمات خاص آموزشی و توانبخشی می توانند در مدارس عادی به تحصیل پردازنند (دانشآموز مشمول آموزش به روش تلفیقی)، با ارائه معرفی نامه از مدیریت اداره آموزش و پرورش استثنایی صورت می گیرد.

تبصره ۵- پذیرش دانشآموز در مدارس استعدادهای درخشان، تابع خوبابط و مقررات خاص خواهد بود.





شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

ماده ۱۷- ثبتنام و تحصیل دانشآموزان در مدارس، اعم از دولتی و غیر دولتی، به تفکیک جنسیت انجام می شود.

ماده ۱۸- همه دانشآموزان، از نیمه اول تیرماه تا حداکثر پایان شهریورماه هر سال تحصیلی، ثبت نام می شوند.

ماده ۱۹- حداکثر سن ثبت نام برای ورود به دوره دوم متوسطه ۱۸ سال تمام است.

تبصره ۱- ملاک محاسبه سن دانشآموز برای ثبت نام، اول مهرماه هر سال خواهد بود.

تبصره ۲- حداکثر سن ادامه تحصیل دانشآموزان پسر، با رعایت قوانین و مقررات نظام وظیغه عمومی، ۲۰ سال تمام و برای دانشآموزان دختر ۲۲ سال تمام است.

تبصره ۳- دانشآموزان پسری (پایه دوازدهم با رعایت تبصره ۱ ماده ۹) که در حین سال تحصیلی به حداکثر سن مجاز (۲۰ سال تمام) برسند، تا پایان همان سال تحصیلی می توانند در مدارس روزانه ادامه تحصیل دهند.

تبصره ۴- دانشآموزان مدارس بزرگسالان، مدارس آموزش از راه دور و داوطلبان آزاد مقاضی ورود به پایه های پایازدهم یا دوازدهم مدارس روزانه، با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، می توانند در مدارس روزانه ثبت نام کرده و ادامه تحصیل دهند.

تبصره ۵- حداکثر سن برای دانشآموزان با نیازهای ویژه، مشمول آموزش به روش تلقیقی، در هریک از پایه های تحصیلی دوره متوسطه دو سال بیشتر از حداکثر سن دانشآموزان عادی است.

ماده ۲۰- مدارک مورد نیاز برای ثبت نام دانشآموز به شرح زیر است:

الف- مدارک مورد نیاز برای ثبت نام در پایه دهم :

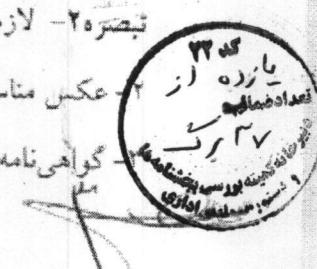
۱- تصویر صفحه اول شناسنامه که با اصل آن مطابقت داده شده و ممهور به مهر و امضای مدیر مدرسه باشد.

تبصره ۱- در صورت وجود تغییرات و توضیحات در شناسنامه، ارائه تصویر صفحه توضیحات نیز ضروری است.

تبصره ۲- لازم است شناسنامه دانشآموزی که به سن ۱۵ سال تمام رسیده است، باید عکس دار باشد.

۲- عکس مناسب و با کیفیت به تعداد مورد نیاز.

۳- گواهی نامه پایان دوره اول متوسطه یا گواهی موقت قبولی پایه نهم.





شورای عالی آموزش پرکش

W W W . S C E . I R

۴- نمون برگ شماره یک هدایت تحصیلی.

۵- معرفی نامه از اداره آموزش و پرورش استانی استان، مبنی بر نوع و میزان معلولیت برای دانشآموزان با نیازهای ویژه (به روش تلفیقی)

ب- مدارک مورد نیاز برای ثبت نام در پایه یازدهم:

۱- مدارک مربوط به سوابق تحصیلی پایه دهم.

ج- مدارک مورد نیاز برای ثبت نام در پایهدوازدهم:

۱- مدارک مربوط به سوابق تحصیلی پایههای دهم و یازدهم.

۲- کارنامههای تطبیق برای دانشآموزان تطبیقی.

تبصره- در صورت تغییر در مدارک هویتی دانشآموز، دریافت مدارک جدید الزامی است.

ماده ۲۱- اتباع خارجی و فرزندان آنان، پناهندگان و رانده شدگان دیگرکشورها برای ثبت نام، باید مدارک هویتی، اقامتی و پناهندگی معتبر و مورد تایید مراجع ذیرخط ارائه دهند.

ماده ۲۲- کارنامهها و گواهیهای تحصیلی صادره از مدارس با اعضای معاون اجرایی یا فردی که عهده دار این مسئولیت است و مهر و امضای مدیر مدرسه، دارای اعتبار خواهد بود.

تبصره ۱- صدور تأییدیه ارزش تحصیلی به عهده اداره آموزش و پرورش منطقه است.

تبصره ۲- صدور گواهی نامه پایان تحصیلات دوره متوسط، برابر مصوبه شورای عالی آموزش و پرورش انجام میگیرد.

تبصره ۳- لازم است کارنامهها و مدارک تحصیلی دانشآموزان متقاضی انتقال و ادامه تحصیل در سایر مناطق، از سوی اداره آموزش و پرورش منطقه مبدأ تایید و مهر و امضای شود.

ماده ۲۳- انتقال دانشآموز در طول سال تحصیلی از یک مدرسه به مدرسه دیگر با موافقت «اداره آموزش و پرورش مقصد» و حداقل تا یکماه قبل از شروع امتحانات پایانی نوبت دوم بالامانع است. در این صورت مدارک، پرونده تحصیلی و نمرات مربوط به ارزشیابی طول سال تحصیلی، وی باید پس از مهر و امضای مدرسه مبدأ یا تأیید اداره آموزش و پرورش، در موعد معترض به «مدرسه مقصد» ارسال شود. انتقال دانشآموز در محدوده





شورای عالی آموزش و پرورش

WWW.SCE.IR

یک منطقه آموزشی با هماهنگی دو مدرسه مبدأ و مقصد و موافقت اداره آموزش و پرورش، با رعایت مقررات و در مهلت تعیین شده، بلامانع است.

تبصره ۱- پرونده تربیتی - تحصیلی دانش آموز به صورت محترمانه باید به «مدرسه مقصد» ارسال شود.

تبصره ۲- صحبت ریز نمرات و سوابق تحصیلی دانش آموزان انتقالی از سوی اداره آموزش و پرورش مقصد، ظرف مدت یک هفته بعد از انتقال از اداره آموزش و پرورش مبدأ، استعلام و پاسخ استعلام نیز حداقل تا یک ماه بعد از آن ارسال شود.

تبصره ۳- انتقال دانش آموزان بین مدارس استعدادهای درخشان، در صورت دارا بودن نمره آزمون ورودی در سطح حداقل نمره مدرسه مقصد و وجود ظرفیت خالی در آن مدرسه در داخل استان با موافقت اداره کل آموزش و پرورش استان و از یک استان به استان دیگر، با موافقت اداره کل آموزش و پرورش استان مقصد، مجاز خواهد بود.

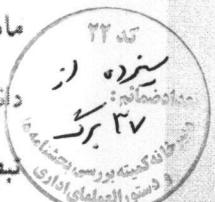
تبصره ۴- انتقال بین مدارس استعدادهای درخشان یک شهرستان، در سال نخست پذیرش، ممنوع است.

ماده ۲۴- مدیر مدرسه باید همه مدارک دانش آموزی را که با گواهی موقت ثبت نام کرده است، حداقل تا پایان مهرماه به صورت مکتوب از محل تحصیل قبلی وی درخواست کند؛ مدیر مدرسه مبدأ نیز بالاتفاقه پس از وصول درخواست، باید همه مدارک تحصیلی دانش آموز را، پس از تکمیل، برابر مقررات به مدرسه مقصد ارسال کند.

تبصره- چنانچه مدارک و سوابق تحصیلی دانش آموزی در موعد مقرر در مدرسه مقصد کامل نشود و به تبع آن برای دانش آموز حقیقی برای وی ایجاد یا حقیقی از او تضییع شود، مسئولیت آن، حسب مورد، به عهده مدیر مدرسه مبدأ یا مقصد خواهد بود.

ماده ۲۵- مدیر مدرسه موظف است حداقل تا یکماه پس از آغاز سال تحصیلی پرونده تحصیلی تمامی دانش آموزان، از جمله دانش آموزان جدید خود را بررسی و در صورت مشاهده نقص، آن را رفع کند.

تبصره- چنانچه دانش آموزی برخلاف مقررات به یک رشته تحصیلی هدایت شده یا در درس یا درس هایی، قبول اعلام شده باشد، نسبت به تعیین وضعیت استحقاقی وی طبق مقررات اقدام شود. لیکن چنانچه بعد از





موعد مقرر نقص پرونده بر طرف نشده باشد، لازم است پرونده این دانشآموز برابر مقررات، برای اقدام بعدی به اداره آموزش و پژوهش متبع ارسال شود.

ماده ۲۶- مدیران مدارس باید دفتر آمار دانشآموزان را حداقل یک ماه پس از آغاز سال تحصیلی یا دوره تابستانی تکمیل و به تایید اداره آموزش و پژوهش مربوط رسانده و برابر مقررات مسدود کنند.

فصل چهارم- شرایط ثبت نام و تحصیل دانشآموزان مشمول نظام وظیفه عمومی:

ماده ۲۷- دانشآموزان پسر از اول ماهی که در آن ماه، وارد سن ۱۹ سالگی می‌شوند، مشمول نظام وظیفه شناخته می‌شوند.

تپصره ۱- ملاک رسیدگی به وضعیت دانشآموزان مشمول نظام وظیفه عمومی، تاریخ تولد مندرج در شناسنامه اولیه آنان است و تغییرات بعدی ملاک عمل خواهد بود.

تپصره ۲- برای دانشآموزانی که شناسنامه اولیه آنان به حکم دادگاه باطل شده است، شناسنامه جدید، ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۲۸- چنانچه دانشآموزی پس از ثبت نام، با عذر موجه غیبت کند و این غیبت تا پایان سال تحصیلی ادامه باید و در امتحان هیچ یک از درس‌ها در خردآماده و شهریورماه شرکت نکند، آن سال تحصیلی برای وی وقفه تحصیلی محضوب می‌شود.

تپصره- وقفه تحصیلی و غیبت موجه ترک تحصیل تلقی نمی‌شود. تشخیص غیبت موجه بر اساس دلایل و مدارک ارائه شده، با مدیر مدرسه است.

ماده ۲۹- دانشآموزان مشمول نظام وظیفه عمومی که سه ماه یا بیشتر به طور متواتی غیبت غیرموجه داشته باشند، به عنوان تارک تحصیل از مدرسه اخراج می‌شوند.

تپصره ۱- مدیر مدرسه موظف است مراتب ترک تحصیل این افراد را برابر مقررات، به حوزه نظام وظیفه عمومی ذی ربط اعلام کند.

تپصره ۲- چنانچه دانشآموز واجد شرایط، در موعد مقرر، برابر خواسته در مدرسه ثبت نام نکند، مدیر مدرسه موظف است، برابر مفاد این ماده، ترک تحصیل وی را اعلام کند.





شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

ماده ۳۰- شرکت در امتحانات داوطلب آزاد (متفرقه)، از نظر مقررات نظام وظیفه عمومی ترک تحصیل محسوب می شود و برای این گروه از داوطلبان، معافیت تحصیلی صادر نخواهد شد.

ماده ۳۱- ثبت نام و ادامه تحصیل دانش آموزان مشمول نظام وظیفه عمومی که ترک تحصیل کرده‌اند، مجاز نخواهد بود و در صورت رفع ممنوعیت قانونی از سوی نظام وظیفه عمومی، ادامه تحصیل آنان بلا مانع خواهد بود.
تبصره- چنانچه تاریخ اعزام (مندرج در دفترچه آماده به خدمت دانش آموز، بدون مهر غایب) حداقل تا پایان خرداماه همان سال تحصیلی باشد، می‌تواند با رعایت سایر شرایط در همان سال تحصیلی ثبت نام کرده و ادامه تحصیل دهد.

ماده ۳۲- مدیر مدارس پس از باید مشخصات دانش آموزان مشمول نظام وظیفه را به صورت انفرادی و برای هر مشمول فقط یکبار، به منظور استفاده از معافیت تحصیلی، برابر مقررات، از طریق مراجع ذی ربط به حوزه نظام وظیفه عمومی ذی ربط اعلام کند. (این موضوع شامل دانش آموزان دارای نقص عضو و استثنای نیز می‌شود)

ماده ۳۳- مدیران مدارس موظفند مراتب ترک تحصیل یا فراغت از تحصیل دانش آموزان مشمول خود را برابر مقررات از طریق مراجع ذی ربط به حوزه نظام وظیفه مربوط اعلام نمایند.

تبصره ۱- دانش آموزی که از معافیت تحصیلی استفاده می‌کند، در صورتی که قصد ادامه تحصیل در مدارس بزرگ‌سالان یا آموزش از راه دور را داشته باشد، نیازی به اعلام مشخصات وی به حوزه نظام وظیفه نیست.

تبصره ۲- دانش آموزان اتباع خارجی که برابر مقررات در مدارس ایرانی تحصیل می‌کنند، مشمول قانون نظام وظیفه عمومی نیستند.

فصل پنجم- ضوابط سنجش و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی:

ماده ۳۴- هدف‌های سنجش و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی به شرح زیر است :

۱- دریافت بازخوردهای موثر از میزان کسب شایستگی‌ها و بهبود، هدایت و ارتقای عملکرد تحصیلی شن آموز در موقعیت‌های مختلف؛

۲- تعیین میزان پیشرفت آموزشی و پرورشی و تغییرات رفتاری دانش آموز و آگاه‌کردن دانش آموزان و اولیای آنان از میزان پیشرفت و عملکرد تحصیلی و تربیتی آنان؛





شورای عالی آموزش و پرورش

www.sce.ir

۳- تشخیص نارسایی‌های یادگیری دانش‌آموز و تلاش برای رفع آن‌ها؛

۴- شناخت استعدادها، علاقه‌ها و رغبت‌های دانش‌آموزان و هدایت آنان در زمینه شغلی و تحصیلی؛

۵- تقویت انگیزه، روحیه تلاش و ایجاد رقابت‌های سالم در دانش‌آموزان؛

۶- سنجش کیفیت و محتوای برنامه‌ها و عوامل مؤثر در آموزش از طریق تحلیل نتایج ارزشیابی‌ها، به منظور یافتن نارسایی‌ها و رفع آن‌ها؛

۷- حصول اطمینان از کسب شرایط لازم برای ارتفا به مراحل تحصیلی یا سطح مهارتی بالاتر؛

۸- شناسایی نقاط قوت و ضعف و ارزیابی کارآیی نظام آموزشی، اصلاح فرآیندها و روش‌ها و زمینه سازی برای ارتقای کیفیت آن.

ماده ۳۵- ارزشیابی دانش‌آموزان در هر درس با هدف‌های مشخص شده زیر، به سه صورت ورودی(آغازین)، تکوینی(مستمر) و پایانی(تراکمی) انجام می‌شود:

الف- ارزشیابی ورودی(آغازین): به منظور آگاهی از توانایی‌ها و آمادگی‌های قبلی دانش‌آموز برای ورود مناسب به فرآیند تعلیم و تربیت و جبران نارسانی‌ها و کاستی‌های احتمالی دانش‌آموز در آغاز سال تحصیلی توسط معلمان انجام می‌شود.

ب- ارزشیابی تکوینی(مستمر): به منظور تقویت اعتماد به نفس، تحکیم آموخته‌های دانش‌آموز، بهبود فرآیند تعلیم و تربیت، آگاهی معلمان از نقاط قوت و ضعف درسی و نحوه عملکرد دانش‌آموزان و پرورش روحیه تحقیق، تفکر، تلاش، ابتکار و فعالیت‌های گروهی، تدارک بازخورد مناسب به معلمان، دانش‌آموزان، اولیا و اتخاذ روش‌های مناسب انجام می‌شود.

ج- ارزشیابی پایانی(تراکمی): به منظور حصول اطمینان از میزان تحقق هدف‌های آموزشی و پرورشی و حصول اطمینان لازم برای احراز شرایط قبولی در هر درس انجام می‌گیرد.

ماده ۳۶- ارزشیابی تکوینی به صورت مستمر از نحوه مشارکت دانش‌آموز در فعالیت‌های آموزشی-تربیتی و به واسطه گوناگون، با استفاده از آزمون‌های کتبی، شفاهی، عملی، بررسی تکالیف فردی و گروهی، فهرست وارسی، مشاهده رفتار، میزان فعالیت، تلاش، ابتکار و خلاقیت و نظایر آن انجام و نتایج این ارزشیابی‌ها در هر ماده درسی در هر سال تحصیلی در دو نوبت منظور می‌شود.

۲۲ کد
۳۷ ماده
۳۶ ماده
۳۵ ماده
۳۴ ماده
۳۳ ماده
۳۲ ماده
۳۱ ماده
۳۰ ماده
۲۹ ماده
۲۸ ماده
۲۷ ماده
۲۶ ماده
۲۵ ماده
۲۴ ماده
۲۳ ماده
۲۲ ماده
۲۱ ماده
۲۰ ماده
۱۹ ماده
۱۸ ماده
۱۷ ماده
۱۶ ماده
۱۵ ماده
۱۴ ماده
۱۳ ماده
۱۲ ماده
۱۱ ماده
۱۰ ماده
۹ ماده
۸ ماده
۷ ماده
۶ ماده
۵ ماده
۴ ماده
۳ ماده
۲ ماده
۱ ماده



شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

ماده ۳۷- ارزشیابی پایانی (تراکمی) در طول سال تحصیلی، در دو نوبت اول و دوم، انجام می‌شود. ارزشیابی پایانی نوبت اول از حدود پنجماه درصد اول محتوای برنامه درسی در دی‌ماه و ارزشیابی پایانی نوبت دوم از تمام محتوای برنامه درسی (۵ نمره از محتوای نیمه اول برنامه درسی و ۱۵ نمره از محتوای نیمه دوم برنامه درسی) در خردادماه به عمل می‌آید.

تبصره ۱- ارزشیابی پایانی شهریورماه و همچنین امتحانات نهایی و دروس غیرحضوری، از همه محتوای برنامه درسی به عمل می‌آید.

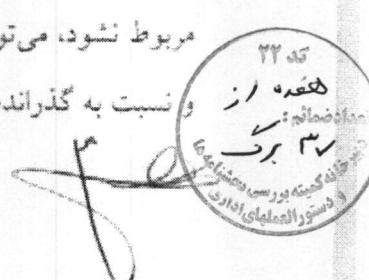
تبصره ۲- در شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش، نمره هر نوبت درس‌هایی که آموزش آن در طول نوبت اول یا دوم ارائه و پایان می‌یابد، به عنوان نمره پایانی آن درس، منظور می‌شود.

تبصره ۳- در شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش، شیوه‌نامه نحوه ارزشیابی دروس شایستگی‌های فنی و غیرفنی از سوی معاونت آموزش متوسطه تهیه و ابلاغ می‌شود.

تبصره ۴- در شاخه کاردانش، ارزشیابی پایانی هر استاندارد مهارت (درس‌های مهارتی) پس از اتمام آموزش آن در دو بخش نظری و عملی، از تمام محتوای آن استاندارد یا درس مهارتی توسط یا با نظارت دستگاه متولی مربوط به عمل می‌آید و چنانچه داشت‌آموزی از یکی از بخش‌های نظری یا عملی استانداردهای مهارتی (درس‌های مهارتی) نمره قبولی کسب کند، این نمره تا اخذ نمره قبولی از بخش دیگر، معتبر خواهد بود.

ماده ۳۸- دانش‌آموزان پایه دوازدهم هر یک از شاخه‌های تحصیلی، چنانچه تا پایان تابستان موفق به گذراندن درس‌های پایه مربوط، اعم از نهایی و غیرنهایی و باقیمانده درس‌های پایه‌های دهم و یازدهم نشوند، می‌توانند در امتحانات دروس مربوط در دی‌ماه شرکت کنند.

تبصره- چنانچه دانش‌آموزی پس از برگزاری امتحانات دی‌ماه نیز موفق به گذراندن همه واحدهای درسی رشته مربوط نشود، می‌تواند برابر مقررات، در مدارس بزرگسالان، آموزش از راه دور یا به صورت داوطلب آزاد ثبت نام و نسبت به گذراندن باقیمانده درس‌های خود اقدام کند.





شورای عالی آموزش و پرورش

www.sce.ir

ماده ۳۹- برنامه ریزی و نظارت بر امتحانات پایانی غیرنهایی نوبت اول، دوم، شهریور و دی ماه به عهده مدیر مدرسه است که با عنایت به تقویم اجرایی، تنظیم و با همکاری و مشارکت کارکنان آموزشی و اداری مدرسه انجام می شود.

تبصره- در شاخه کاردانش، برنامه امتحانات پایانی استانداردهای مهارت که در مدرسه ارائه می شود، دراداره کل آموزش و پرورش استان با همکاری دستگاه متولی مربوط، تنظیم و امتحانات (نهایی یا هماهنگ) با نظارت یا توسط دستگاه متولی استاندارد مهارت، براساس موافقتنامه همکاری بین وزارت آموزش و پرورش و دستگاه مربوط، انجام خواهد شد.

ماده ۴۰- طرح سوال‌ها (به جز امتحانات نهایی و هماهنگ) و تصحیح اوراق امتحانات داخلی (نوبت اول، دوم، شهریورماه و دی ماه) زیر نظر مدیر مدرسه، بر عهده معلم مربوط است.

تبصره ۱- مدیر مدرسه می تواند با مسئولیت خود اوراق امتحانی را برای تصحیح در خارج از مدرسه، در اختیار معلمان قرار دهد.

تبصره ۲- چنانچه معلم مربوط، قبل از برگزاری امتحان داخلی، در هریک از نوبت‌های امتحانی، به هر دلیلی از طراحی سوال‌های درس مربوط، خودداری کند و ظرف مدت ۵ روز پس از برگزاری امتحان، اوراق امتحانی را تصحیح نکند، مدیر مدرسه ضمن گزارش موضوع به اداره آموزش و پرورش متبع، می تواند به تشخیص خود طراحی سوال و تصحیح اوراق درس مربوط را به یکی از معلمان مرتبط و واجد صلاحیت واگذار کند.

ماده ۴۱- نمرات ارزشیابی تکوینی (مستمر) و پایانی در هر نوبت امتحانی داخلی، باید توسط معلم مربوط بدون خدشه و قلم خوردگی در برگ ریزنمرات ثبت و پس از امضای و درج تاریخ، به مدیر مدرسه تحویل شود. نمرات ارزشیابی مستمر دو هفته قبل از آغاز امتحانات پایانی و نمرات ارزشیابی پایانی حداقل یک هفته بعد از برگزاری امتحان هر درس در آن نوبت، باید به مدیر مدرسه تحویل شود.

تبصره ۱- نمرات ارزشیابی مستمر و عملکرد تحصیلی دانشآموز، باید در طول هر نوبت و قبل از امتحانات همراه با اطلاع دانش آموز و والی او بررسد.



شورای عالی آموزش و پرورش

www.sce.ir

تبصره ۲- در شاخه کارداش، فهرست مشخصات و ریز نمرات ارزشیابی پایانی استانداردهای مهارت (درس‌های مهارتی) پس از تأیید دستگاه متولی استاندارد مهارت در هر سال تحصیلی، در دو نسخه صحافی که یک نسخه در اداره منطقه و یک نسخه در مدرسه به طور دائم نگهداری می‌شود.

ماده ۴۲- مرکز سنجش آموزش و پرورش می‌تواند با هماهنگی معاونت آموزش متوسطه و اداره کل آموزش و پرورش استان در امتحان پایانی نوبت دوم و شهریورماه یک یا دو ماده درسی پایه‌های دهم و یازدهم را به صورت هماهنگ برگزار کند.

تبصره ۱- طراحی سوال‌های امتحانی موضوع این ماده، برای مدارس استعدادهای درخشان به مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان و برای مدارس وابسته به سازمان آموزش و پرورش استثنایی به سازمان ذی‌ربط واکذار می‌شود.

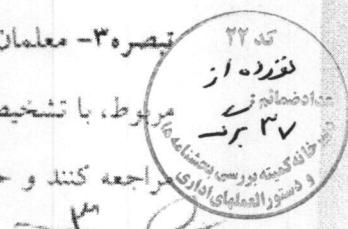
تبصره ۲- مرکز سنجش آموزش و پرورش با هماهنگی معاونت آموزش متوسطه، برنامه امتحانات دروس هماهنگ را تا دو ماه قبل از آغاز امتحانات مربوط، تنظیم و ابلاغ می‌کند.

ماده ۴۳- امتحانات پایانی نوبت دوم و شهریورماه درس‌هایی از پایه دوازدهم به صورت امتحان نهایی با برنامه امتحانی و سوال‌های یکسان برگزار می‌شود که مرکز سنجش آموزش و پرورش آن را طراحی می‌کند، این امتحان زیر نظر اداره کل آموزش و پرورش استان و عوامل اجرایی امتحانی که از طرف اداره آموزش و پرورش شهرستان/منطقه/ناحیه مربوط معین می‌شود، رسماً می‌باید.

تبصره ۱- مرکز سنجش آموزش و پرورش، برنامه امتحانات نهایی را تا دو ماه قبل از آغاز امتحانات مربوط، تنظیم و ابلاغ می‌کند.

تبصره ۲- در همه مراحل امتحانات، ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها و مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور، ملزم به همکاری با مرکز سنجش آموزش و پرورش، می‌باشند.

تبصره ۳- معلمان درس‌های مربوط به امتحانات نهایی، موظفند حداقل دو روز پس از برگزاری امتحان درس مربوط، با تشخیص و برابر ابلاغی که از طرف اداره آموزش و پرورش منطقه صادر می‌شود، به حوزه‌های تصحیح حداقل به تعداد دانش آموزان خود، اوراق امتحانی همان درس را با دریافت حق‌الزحمه، تصحیح





شورای عالی آموزش و پرورش

www.sce.ir

کنند. در صورتی که معلمی برای تصحیح اوراق اقدام نکند، موضوع از سوی رئیس حوزه تصحیح، به اداره آموزش و پرورش محل، گزارش می‌شود تا برابر مقررات با وی رفتار شود.

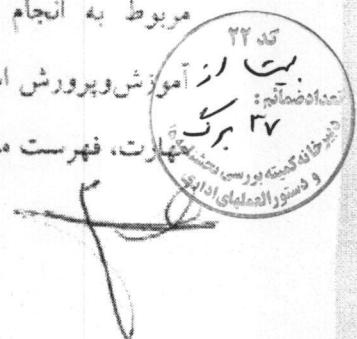
تبصره ۴ - نتایج امتحانات نهایی، حداکثر ده روز پس از برگزاری آخرین امتحان، باید از سوی رئیس حوزه تصحیح، به وسیله اداره آموزش و پرورش منطقه، به مدارس محل تحصیل دانشآموزان، اعلام شود.

تبصره ۵ - سوالهای امتحانات نهایی دروس «عربی، زبان قرآن^{۳۲}، «زبان خارجی^{۳۳}، «تعلیمات دینی، اخلاق و قرآن^{۳۴} برای دانشآموزان با آسیب‌دیدگی شناختی، توسط مرکز سنجش آموزش و پرورش و با مشارکت و همکاری سازمان آموزش و پرورش استثنایی و استفاده از دیرین واجد شرایط، به صورت ویژه طراحی و بر اساس برنامه‌ریزی مرکز سنجش آموزش و پرورش، در اختیار حوزه‌های امتحانی آنان، قرار خواهد گرفت.

تبصره ۶ - سوالهای امتحانات نهایی دانشآموزان نایابنا، توسط مرکز سنجش آموزش و پرورش و با مشارکت و همکاری سازمان آموزش و پرورش استثنایی، به خط بربل تبدیل شده و در اختیار حوزه‌های امتحانی قرار می‌گیرد.

ماده ۴۴ - مدیران مدرسه موظف‌اند فهرست مشخصات دانشآموزان واجد شرایط را با قيد مواد درسی که باید آنها را به صورت امتحان نهایی بگذرانند، به همراه نمرات نوبت اول و نتایج ارزشیابی مستمر نوبت دوم آن درس‌ها، در نمون برگ‌هایی که از سوی مرکز سنجش آموزش و پرورش ارسال می‌شود، تنظیم کنند و تا یک هفته قبل از آغاز امتحانات نهایی نوبت دوم، شهریور و دی‌ماه به اداره آموزش و پرورش منطقه تحویل دهند.

تبصره ۱ - مدیران هنرستان کاردانش موظف‌اند فهرست مشخصات دانشآموزان واجد شرایط را با قيد عنوان استاندارد مهارت، مطابق نمون برگ‌های مربوط تنظیم و حداکثر یک‌ماه قبل از پایان آموزش آن استاندارد، به اداره آموزش و پرورش شهرستان/ ناحیه/ منطقه تحویل دهند. ادارات آموزش و پرورش نیز باید در خواتمهای مربوط به انجام آزمون‌های مهارت را، حداکثر بیست روز قبل از پایان آموزش مهارت، به اداره کل برگ‌های مهارت، فهرست مشخصات دانشآموزان را به دستگاه متولی استاندارد مهارت، ارسال کنند.





شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

تبصره ۲- امتحانات عملی غیرکتبی و کارگاهی، درس‌های غیرنهاپی مدرسه و درس‌های نهایی، توسط افراد واجد شرایطی که از سوی اداره آموزش و پژوهش انتخاب می‌شوند، قبل از برگزاری امتحانات کتبی و در مدرسه برگزار می‌شود.

تبصره ۳- در شاخه کاردانش، پذیرش گواهی‌نامه‌های مهارتی به شرط آنکه مشخصات آن‌ها در رشته‌های مهارتی مربوط تعریف شده باشد، پس از تأیید مرجع صادر کنند، به میزان واحد‌های تعیین شده، با رعایت سایر ضوابط بلامانع است.

ماده ۴۵- نمره هر درس در نوبت اول از مجموع نمره ارزشیابی مستمر با ضریب ۱ و نمره ارزشیابی پایانی با ضریب ۲ و در نوبت دوم از مجموع نمره ارزشیابی مستمر با ضریب ۱ و نمره ارزشیابی پایانی با ضریب ۴، برابر جدول زیر به دست می‌آید.

نمره سال‌الله	نوبت دوم		نوبت اول	
مجموع نمرات ارزشیابی‌ها با ضریب، تقسیم بر ۸	نمره ارزشیابی پایانی	نمره ارزشیابی مستمر	نمره ارزشیابی پایانی	نمره ارزشیابی مستمر
	ضریب ۴	ضریب ۱	ضریب ۲	ضریب ۱

تبصره - دروسی که در طول یک نوبت، اجرا می‌شود، طبق ضرایب مندرج در ماده ۶۴، محاسبه می‌شود.
ماده ۶۶- نمره هر درس در دوره تابستان، از مجموع نمره ارزشیابی مستمر با ضریب ۱ و ارزشیابی پایانی (شهریورماه) با ضریب ۳ به شرح جدول زیر محاسبه می‌شود.

نمره درس دوره تابستانی	نمره ارزشیابی پایانی	نمره ارزشیابی مستمر
مجموع نمرات ارزشیابی‌ها با ضریب تقسیم بر ۴	ضریب ۳	ضریب ۱





شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

تبصره ۱- نمره درس‌هایی که صرفاً ناظر بر فعالیت ضمن سال دانش آموز بوده و ارزشیابی پایانی ندارد، بر مبنای ارزشیابی‌های مستمر از فعالیت دانش آموز در هر نوبت، توسط معلم مربوط تعیین و نمره سالانه این درس‌ها، بر اساس میانگین نمرات نوبت اول و دوم، تعیین می‌شود.

تبصره ۲- نمرات ارزشیابی استاندارد مهارت در شاخه کارداش (اعم از حضوری یا غیر حضوری) و درس‌های غیر حضوری و شهریور و دی‌ماه، همان نمره امتحان پایانی بدون ضریب، خواهد بود.

تبصره ۳- در محاسبه نمره سالانه و نمره درس دوره تابستانی (شهریور‌ماه) با ضرایب مذکور، عدد اعشاری نمرات، به شرح زیر تغییر می‌یابد و در برگ ریز نمرات ثبت و محاسبه می‌شود:

۱- کمتر از ۰/۲۵ به ۰/۷۵	۳- از ۰/۵۱ تا ۰/۷۴ به
۲- از ۰/۷۶ تا ۰/۹۹ به یک	۰/۵۰ تا ۰/۴۹ به

ماده ۴۷- نمره هر یک از امتحانات پایانی و ارزشیابی مستمر دانش آموز در هر درس، از صفر تا بیست (۰-۲۰) است.

تبصره- در شاخه کارداش، نمرات ارزشیابی استاندارد مهارت (درس‌های مهارتی) قبل از ثبت، به تفکیک بخش نظری و عملی، بر مبنای صفر تا بیست (۰-۲۰) محاسبه می‌شود.

ماده ۴۸- نصاب قبولی در هر درس نمره ۱۰ و در دروس شایستگی‌های فنی و غیر فنی شاخه فنی و حرفه‌ای ۱۲ است. در شاخه کارداش، تعیین نصاب قبولی در استاندارد مهارت در بخش نظری و عملی به عهده دستگاه متولی استاندارد مهارت، است.

ماده ۴۹- برای سنجش مهارت عملی، «آزمون عملی» و برای سنجش مهارت گفتاری، «آزمون شفاهی» به عمل می‌آید.

ماده ۵۰- نظارت بر برگزاری امتحانات داخل و خارج از کشور بر عهده معاونت آموزش متوسطه و مرکز سنجش آموزش و پژوهش است.





شورای عالی آموزش و پرورش

www.sce.ir

ماده ۵۱- مسئولیت حسن برگزاری امتحانات داخلی و اعلام به موقع نتایج، بر عهده مدیر مدرسه است و اداره آموزش و پرورش شهرستان/ منطقه/ ناحیه و اداره کل آموزش و پرورش استان، در صورت لزوم می توانند اوراق امتحانی تصحیح شده را مورد بررسی و تجدید نظر قرار دهند. در صورتی که در بازبینی اوراق، نمره دانش آموزی تغییر کند، آخرین نمره، ملایک عمل خواهد بود. در این صورت موضوع باید کتاباً به اطلاع معلم و دانش آموز مربوط بررسد.

تبصره- در صورتی که بازبینی اوراق امتحانات خرداد یا شهریور ماه، پس از آبان ماه و بازبینی اوراق امتحانات دی ماه پس از فروردین ماه، انجام شود و نمره دانش آموزی تغییر کند، مراتب برای تصمیم گیری به کمیسیون خاص شورای عالی آموزش و پرورش ارجاع می شود.

ماده ۵۲- اعلام رسمی نتیجه امتحانات به دانش آموز یا ولی او، حداقل تا دو هفته پس از پایان هر نوبت امتحانی، به عهده مدیر مدرسه است.

ماده ۵۳- مهلت اعتراض به نمرات امتحانات پایانی نوبت های اول و دوم، شهریور و دی ماه (اعم از نهایی و غیرنهایی)، حداقل ۵ روز پس از اعلام نتیجه امتحانات آن نوبت است. در امتحانات داخلی مدیر مدرسه موظف است اوراق امتحانی معتبرسان را برای تجدید نظر یا در اختیار مصحح مربوط یا به تشخیص خود در اختیار مصحح مربوط و یکی دیگر از معلمان همان درس قرار دهد. نمره ورقه تجدید نظر شده با امضای مصحح مربوط یا مصحح مربوط و تجدید نظر کننده، حسب مورد، تعیین می شود. در صورت اختلاف نظر، رأی معلم سوم و اجداد صلاحیت، قطعی و لازم الاجراست. در امتحانات نهایی، رئیس حوزه تصحیح موظف است اوراق امتحانی معتبرسان را برای تجدید نظر در اختیار یکی از معلمان همان درس (غیر از مصححین اول و دوم) قرار دهد و نمره وی ملایک عمل خواهد بود. در هر صورت باید حداقل ظرف مدت ۵ روز پس از پایان مهلت اعتراض، نتیجه به اطلاع معتبرسان بررسد.

ماده ۵۴- اوراق امتحانات پایانی نوبت دوم، شهریور و دی ماه درس های غیرنهایی، به مدت شش ماه در مدرسه و اوراق امتحانات نهایی به مدت یک سال در محلی که اداره آموزش و پرورش منطقه تعیین می کند، نگهداری می شود و پس از سپری شدن مهلت مذکور، برابر مقررات امتحان می شود، ولی فهرست دست نویس و رایانه ای ریز نمرات معلمان، دفتر امتحانات، برگ ریزنمرات قبول شدگان امتحان نهایی، لیست نمرات دروس مهارتی پس از





شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

تأیید دستگاه متولی مهارت، صحافی و جزء استناد و مدارک تحصیلی محسوب و به طور دائم در مدرسه و اداره مربوط، حسب مورد، نگهداری می‌شود.

ماده ۵۵- امتحانات شهریور و دی‌ماه درس‌های غیرنهایی دانش‌آموزان در همان مدرسه‌ای برگزار می‌شود که امتحانات پایانی نوبت دوم انجام شده است و امتحانات درس‌های غیرنهایی شهریورماه (اعم از حضوری و غیرحضوری) در همان مدرسه‌ای که دانش‌آموزان، درس‌های این دوره را انتخاب کرده‌اند، برگزار می‌شود و امتحانات شهریور و دی‌ماه درس‌های نهایی دانش‌آموزان، در حوزه‌های امتحانی تحت پوشش همان منطقه/ ناحیه آموزشی برگزار می‌شود که امتحانات پایانی نوبت دوم انجام شده است.

تبصره ۱- در صورتی که محل اقامت ولی یا سرپرست دانش‌آموزی تا ۱۵ روز قبل از برگزاری امتحانات شهریورماه یا دی‌ماه تغییر یابد، دانش‌آموز می‌تواند به صورت مبهمان (با اخذ معرفی‌نامه عکس‌دار، حاوی مشخصات و مواد درسی و نمره ارزشیابی‌های مستمر دوره تابستانی، از مدرسه مربوط و تأیید موضوع انتقال ولی دانش‌آموز توسط اداره آموزش و پرورش همان منطقه و همراه داشتن مدارک لازم مبنی بر انتقال ولی خود) به اداره آموزش و پرورش محل سکونت جدید مراجعه و در صورت دایر بودن رشته تحصیلی مورد نظر، با معرفی آن اداره، در امتحانات داخلی شهریورماه یا دی‌ماه یکی از مدارس، یا در امتحانات نهایی یکی از حوزه‌های اجرایی شرکت کند. نمره شهریورماه یا دی‌ماه چنین دانش‌آموزی، پس از تأیید اداره آموزش و پرورش قبلی برای ابلاغ به مدرسه‌ای ارسال می‌شود که دانش‌آموز قبل از آن تحصیل می‌کرده است تا مدرسه مذکور با توجه به نمره‌های دیگر و با رعایت سایر مقررات اعلام نتیجه کند.

تبصره ۲- دانش‌آموزان مدارس ایرانی خارج از کشور می‌توانند با ارائه معرفی‌نامه عکس‌دار از مدرسه مربوط و تأیید مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور و اداره‌کل آموزش و پرورش استان در امتحانات شهریور و دی‌ماه در مدارس داخل کشور شرکت کنند. نمرات امتحانی این قبیل دانش‌آموزان باید توسط مدیر مدرسه مقصد و از طریق اداره‌کل آموزش و پرورش استان و مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور به مدرسه مبدأ ارسال شود.

ماده ۵۶- نمره انضباط دانش‌آموزان در هر نوبت، با توجه به رعایت موازین اسلامی، اخلاق، بهداشت و نظافت شخصی، مقررات مدرسه، وضعیت حضور و غیاب و حفظ نظم عمومی، بر اساس گزارش معلمان و مربیان





شورای عالی آموزش و پرورش

www.sce.eir

توسط مدیر و معاونان مدرسه تعیین و در برگ ریز نمرات مربوط ثبت و با امضای مدیر تسلیم دفتر مدرسه می شود.

تبصره ۱- میانگین نمرات انضباط نوبت اول و دوم به عنوان نمره سالانه محسوب و در معدل سالانه، معادل دو واحد درسی منظور می شود.

تبصره ۲- تعداد واحدهای انضباط به عنوان دروس گذرانده شده رشتہ تحصیلی در نظر گرفته نمی شود، ولی در محاسبه معدل کل، به میزان ۶ واحد، لحاظ می شود.

تبصره ۳- در دوره تابستانی، نمره انضباط، منظور نمی شود.

ماده ۵۷- نمونه کارنامه ها و مدارک تحصیلی دانش آموزان توسط معاونت آموزش متوسطه و مرکز سنجش آموزش و پرورش با همکاری مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و فناوری اطلاعات، تهیه و به ادارات کل آموزش و پرورش کشور ابلاغ می شود.

ماده ۵۸- در هر سال تحصیلی، دفتر امتحانات مدرسه برای دانش آموزان پایه های دهم و یازدهم، باید حداقل تا پایان آبان ماه و برای دانش آموزان پایه دوازدهم تا پایان استفاده، تنظیم و توسط نماینده ای که از سوی اداره آموزش و پرورش تعیین می شود، بررسی و پس از تأیید، مسدود شود.

تبصره- شیوه نامه اجرایی نحوه مسدود کردن دفتر امتحانات در مرکز سنجش آموزش و پرورش تهیه و به ادارات کل آموزش و پرورش استانها ارسال می شود.

ماده ۵۹- چنانچه دانش آموزی در زمان برگزاری امتحانات کتبی پایانی یا قبل از آن دچار مشکل و سانحه ای شود که قادر به نوشتن نباشد، می تواند از منشی معتمدی استفاده کند که از طرف مدیر مدرسه برای امتحانات غیرنها بیان و رئیس حوزه اجرا، برای امتحانات نهایی تعیین می شود.

ماده ۶۰- برای دانش آموز دارای نقص عضو یا بیماری مؤثری که بیماری اش مانع شرکت وی در امتحانات (کتبی، شفاهی و عملی) شود، مدیر مدرسه یا رئیس حوزه اجرا، تسهیلاتی متناسب با نقص عضو یا بیماری او فراهم می کند و در صورت لزوم از امتحانات آن درس معاف می شود، در این صورت، سهم نمره این بخش به سایر بخش ها اضافه می شود.





شورای عالی آموزش و پرورش

www.sce.ir

- تبصره ۱- امتحان عملی درس تربیت بدنی برای دانشآموزان موضوع این ماده، باید مناسب با توانایی جسمی وی توسط معلم مربوط انجام شود. شیوه‌نامه مربوط توسط معاونت ذی‌ربط تهیه و ابلاغ خواهد شد.
- تبصره ۲- دانشآموزان شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش که به دلیل نقص عضو قادر به انجام فعالیت عملی درس‌های رشته مربوط نیستند، ملزم به تغییر رشته می‌باشند.

ماده ۶۱- دانشآموزان مشروحه زیر با رعایت حداقل سن متعارف که برای پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم، به ترتیب ۱۶، ۱۵ و ۱۷ سال تمام است، می‌توانند با درخواست کتبی و تأیید مراجع مربوط، از سوی اداره آموزش و پرورش منطقه / ناحیه / شهرستان به یکی از دیبرستان‌هایی که از قبل برای برگزاری امتحانات مشخص شده است، معرفی و در ارزشیابی ورودی (تعیین پایه تحصیلی) که از همه درس‌های مربوط به آن پایه به عمل می‌آید، در اولین نوبت رسمی ارزشیابی، همراه با سایر دانشآموزان شرکت کنند و در صورت قبولی در همه درس‌های هر پایه، مدرک قبولی برای آنان حاصل می‌شود و با رعایت شرایط، مجاز به ادامه تحصیل خواهند بود:

۱- افرادی که بخشی از تحصیلات خود را در مدارس خارجی گذرانده‌اند و مدرک تحصیلی آنان قابل ارزشیابی در کمیسیون ارزشیابی مدارک تحصیلی خارجی نیست یا هیچگونه مدرک تحصیلی که میزان تحصیلات خارجی آنها را مشخص کند، نداشته باشند. (با ارایه مدرک معتبر منی بر داشتن حداقل یک‌سال سکونت در خارج از کشور برابر ضوابطی که توسط مرکز امور بین الملل و مدارس خارج از کشور اعلام می‌شود.)

۲- افرادی که به مدرسه دسترسی نداشته یا به دلیل بیماری نتوانسته‌اند به موقع وارد مدرسه شوند.

۳- دانشآموزانی که بخشی از مدارک تحصیلی آنان در اثر حادثی از قبیل سیل، زلزله، جنگ، آتش‌سوزی و غیره، از بین رفته و هیچ‌گونه سابقه‌ای از مدارک آنان وجود نداشته باشد. (با تأیید اداره آموزش و پرورش مبداء مبنی بر وقوع حادثه)

۴- افرادی که در ادامه تحصیل آنان فاصله ایجاد شده است، مشروط بر آنکه دارای مدرک پایان دوره اول متوجه باشند.

۵- پناهندگان به کشور جمهوری اسلامی و رانده شدگان از سایر کشورها که به صورت قانونی در ایران سکونت دارند، ولی مدرک قابل قبولی برای ارزشیابی در دست ندارند.





شورای عالی آموزش و پرورش

www.sce.ir

تبصره ۱- ارزشیابی ورودی (تعیین پایه) طبق مفاد این آینین نامه به صورت یک نوبتی است و مواد ارزشیابی و شرایط قبولی آنان مانند داوطلبان آزاد خواهد بود. در صورت مردودی، مدرسه می‌تواند از دانش آموز در پایه پایین تر ارزشیابی به عمل آورد.

تبصره ۲- نمرات ارزشیابی ورودی (تعیین پایه) قبول شدگان در ستون ملاحظات دفتر امتحانات آن سال و کارنامه تحصیلی آنان ثبت می‌شود. شماره معرفی نامه با اشاره به ماده ۶۱ این آینین نامه، در ستون ملاحظات درج و توسط مدیر مدرسه امضای مهر می‌شود.

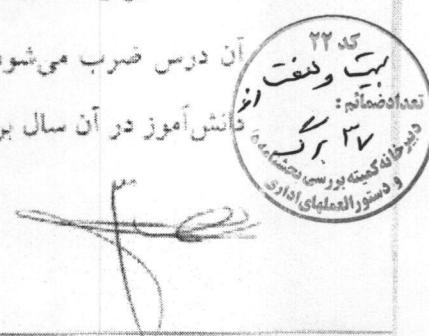
تبصره ۳- شرکت کنندگان در امتحان تعیین پایه، از بخش عملی درس آمادگی دفاعی معاف خواهند بود و باید برای آنان از بخش نظری آن، امتحان ۲۰ نمره‌ای به عمل آید.

تبصره ۴- چنانچه مدارک تحصیلی خارجی دانش آموزی برای ارزشیابی ناقص باشد و تا پایان امتحانات خردآدماء پایه تحصیلی قطعی دانش آموز در کمیسیون ارزشیابی مدارک تحصیلی خارجی مشخص نشود، ارزشیابی خردآدماء و شهریورماه وی به عنوان ارزشیابی ورودی (تعیین پایه) محسوب خواهد شد و چنانچه دانش آموزی در امتحانات شهریورماه قبول نشود، می‌تواند برای تعیین پایه، در ارزشیابی دروس پایین تر به صورت یک نوبتی شرکت کند.

تبصره ۵- افراد خارجی مقیم ایران، رانده شدگان از سایر کشورها و پناهندگان از کشورهای خارجی به ایران باید دارای اجازه اقامت مورد تأیید وزارت کشور باشند.

تبصره ۶- از دانش آموزانی که با زبان فارسی آشنایی ندارند، امتحان تعیین پایه آنان فقط در پایه‌های دهم و یازدهم به زبان‌های خارجی به عمل خواهد آمد که توسط مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور اعلام می‌شود. این قبیل از دانش آموزان باید وضع خود را با نظام آموزشی به زبان فارسی منطبق کند.

ماده ۶۲- برای محاسبه معدل سالانه هر دانش آموز، در پایان نوبت دوم، تعداد واحدهای هر درس در نمره سالانه آن درس ضرب می‌شود و مجموع حاصل ضربهای به دست آمده بر تعداد کل واحدهای تقسیم می‌شود که دانش آموز در آن سال برای آنها نمره (اعم از قبولی یا مردودی) کسب کرده است.





تبصره - برای محاسبه معدل سالانه دانش آموزان دوره دوم متوسطه در شهریورماه، نمرات امتحانی شهریورماه به جای نمرات سالانه محسوب و سپس معدل گرفته می شود.

ماده ۶۳ - دانش آموزان اقلیت های دینی مذکور در قانون اساسی، برابر شیوه نامه های وزارت آموزش و پژوهش در امتحانات تعلیمات خاص اقلیت دینی شرکت می کنند و این نمره جایگزین نمره درس تعلیمات دینی (دین، اخلاق و فرقاً) می شود. ضمناً در صورت تمایل دانش آموز به شرکت در امتحان تعلیمات دینی اسلامی، منعی برای وی وجود ندارد.

ماده ۶۴ - با متخلف یا متخلفان امتحانات داخلی و نهایی برابر آیین نامه رسیدگی به تخلفات امتحانی و قانون رسیدگی به تخلفات اداری، حسب مورد، رفتار خواهد شد.

ماده ۶۵ - به دانش آموزان پایه های دهم و یازدهم، پس از برگزاری امتحانات نوبت دوم و شهریورماه، با رعایت ضوابط و مقررات، در سال تحصیلی بعد، دروس پایه بالاتر ارائه خواهد شد.

ماده ۶۶ - در مدارس استعدادهای درخشان، در پایه های دهم و یازدهم، دانش آموزی حق ادامه تحصیل در مدارس مذکور را دارد که دارای شرایط زیر باشد:

الف - معدل سالانه وی در خردادماه کمتر از ۱۵ نباشد.

ب - نمره سالانه وی در هیچ یک از مواد درسی در خرداد و شهریورماه، کمتر از ۱۲ نباشد.

تبصره ۱ - چنانچه دانش آموزی که معدل سالانه خردادماه وی کمتر از ۱۵ باشد، شرایط قبولی مدارس عادی را نیز نداشته باشد، در امتحانات شهریورماه مدرسه استعدادهای درخشان شرکت می کند و با هر نمره یا معدلی، به مدارس عادی هدایت می شود و با رعایت مقررات، ادامه تحصیل می دهد.

تبصره ۲ - دانش آموز مشمول بند الف (معدل ۱۵) که نمره یک یا چند درس او در خردادماه کمتر از ۱۲ باشد، برای ادامه تحصیل در مدرسه استعدادهای درخشان، باید در امتحانات شهریورماه شرکت کند و در آن درس یا دروس، حداقل نمره ۱۲ را کسب کند. اگر این دانش آموز در امتحانات شهریورماه، شرکت کند و نمره نصاب قبولی را کسب نکند یا در امتحان شهریورماه شرکت نکند، اجازه ادامه تحصیل در مدارس استعدادهای درخشان





شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

را نخواهد داشت و نمرات وی بر اساس این آیین‌نامه ملحوظ و طبق مقررات، در مدارس عادی ادامه تحصیل خواهد داد.

تبصره ۳- دانش‌آموزی که موفق به کسب نمره نصاب قبولی در شهریورماه نمی‌شود، چنانچه معدل سالانه خردادماه وی حداقل ۱۶ باشد، در یک درس یا معدل سالانه خردادماه وی حداقل ۱۷ باشد، در ۲ درس، با داشتن نمره بین ۱۰ تا ۱۲ می‌تواند در مدارس استعدادهای درخشان ادامه تحصیل دهد. دانش‌آموز در طول دوره دوم متوسطه، صرفاً یکبار می‌تواند از این امتیاز استفاده کند.

تبصره ۴- دانش‌آموزی که به دلیل کسب نمرات بین ۱۰ تا ۱۲ در خردادماه، موظف به شرکت در امتحانات شهریورماه است، نمرات مأخوذه وی در شهریورماه، صرفاً ملاک ادامه تحصیل وی در مدارس استعدادهای درخشان بوده و تأثیری در معدل سالانه ندارد.

تبصره ۵- سوالات امتحانات شهریورماه، از محتوای کتاب درسی پایه مربوط طراحی می‌شود.

شرابط قبولی در درس‌های پایه‌های دهم و یازدهم:

ماده ۶۷- پس از امتحانات پایانی نوبت دوم، دانش‌آموزی در هر یک از درس‌ها قبول شناخته می‌شود که نمره سالانه وی در هر درس، کمتر از نصاب قبولی آن درس نباشد.

ماده ۶۸- دانش‌آموزی که پس از امتحانات نوبت دوم شرابط قبولی را در درس یا درس‌ها احراز نکند، می‌تواند در امتحانات همان درس یا درس‌ها در شهریورماه شرکت کند و در صورتی در هریک از درس‌ها قبول شناخته می‌شود که نمره وی کمتر از نصاب قبولی نباشد.

تبصره ۱- اعلام نتیجه دانش‌آموزانی که بدون شرکت در دوره تابستانی، در نوبت امتحانی شهریورماه شرکت می‌کنند، صرفاً بر مبنای ۲۰ نمره امتحان پایانی خواهد بود.

تبصره ۲- در شانه کارداش، چنانچه دانش‌آموزی پس از امتحان پایانی در دو بخش نظری و عملی استاندارد مهارت یا یکی از بخش‌های آن، نصاب قبولی را کسب نکند، لازم است در امتحان مجدد بخش یا بخش‌هایی که نمره قبولی کسب نکرده است، تا پایان شهریورماه همان سال شرکت کند و در صورتی در آن استاندارد قبول شناخته می‌شود که نمره هر دو بخش استاندارد مهارت، کمتر از نصاب تعیین شده نباشد.



شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

شرایط قبولی در درس‌های غیر نهایی پایه دوازدهم:

ماده ۶۹- در امتحانات پایانی نوبت دوم، دانشآموزی در هر یک از درس‌های غیرنهایی، قبول شناخته می‌شود که نمره سالانه وی در هر درس، کمتر از نصاب قبولی آن درس نباشد.

ماده ۷۰- دانشآموزی که پس از امتحانات نوبت دوم، شرایط قبولی را در درس یا درس‌هایی احراز نکند یا درس‌هایی از سال‌های قبل وی باقیمانده باشد، می‌تواند در امتحانات همان درس یا درس‌ها، در شهریورماه و دی‌ماه شرکت کند و در صورتی در هر درس، قبول شناخته می‌شود که نمره هر یک از آنها کمتر از نصاب قبولی نباشد.

تبصره- در شاخه کاردانش، چنانچه دانشآموزی پس از امتحان پایانی، در دو بخش نظری و عملی استاندارد مهارت (درس‌های مهارتی) یا یکی از بخش‌های آن نصاب قبولی را کسب نکند، لازم است در امتحان مجدد بخش یا بخش‌هایی که نمره قبولی کسب نکرده است، در شهریور و دی‌ماه، شرکت کند و در صورتی در آن استاندارد قبول شناخته می‌شود و گواهی‌نامه استاندارد مهارت، برای او صادر می‌شود که نمره هر دو بخش استاندارد مهارت، کمتر از نصاب تعیین شده نباشد.

شرایط قبولی در درس‌های امتحانات نهایی پایه دوازدهم:

ماده ۷۱- در امتحانات نهایی، دانشآموزی در هر یک از درس‌ها، قبول شناخته می‌شود که:

الف) نمره امتحان نهایی وی در هر درس بدون ضریب، کمتر از ۷ نباشد.

ب) نمره سالانه یا نمره دوره تابستانی وی در هر درس، کمتر از نصاب قبولی (مندرج در ماده ۴۸) نباشد.

تبصره ۱- در دروس غیرحضوری، کسب نمره نصاب قبولی (مندرج در ماده ۴۸) در امتحانات نهایی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۲- آن دسته از درس‌های فنی و حرفه‌ای که نصاب قبولی آنها ۱۲ است، از شمول مفاد بند الف مستثنی بوده و دانشآموزان باید در امتحانات نهایی، نصاب قبولی را کسب کنند.

تبصره ۳- شرایط قبولی دانشآموزان در درس‌های پایه دوازدهم مدارس استعدادهای درخشان، تابع ضوابط مندرج در این آینین نامه خواهد بود.





شورای عالی آموزش و پرورش

WWW.SCE.IR

ماده ۷۲- در پایان دوره دوم متوسطه برای هر یک از فارغ‌التحصیلان براساس نمرات درس‌هایی که امتحان نهایی داده‌اند، معدل کتبی نهایی محاسبه و در مدارک تحصیلی آنان ثبت می‌شود. برای محاسبه معدل کتبی نهایی تعداد واحدهایی هر یک از درس‌های نهایی در نمره پذیرفته شده امتحان نهایی درس مربوط، ضرب می‌شود و مجموع حاصل ضرب‌های بدست آمده بر تعداد کل واحدهای درس‌های نهایی تقسیم می‌شود.

وضعیت غایبین در امتحانات:

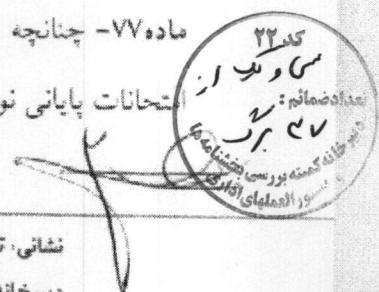
ماده ۷۳- چنانچه دانش‌آموزی در هر نوبت از امتحانات پایانی، غیبت غیرموجه داشته باشد، نمره امتحان پایانی او در آن نوبت در آن درس صفر محسوب می‌شود و در چنین مواردی کلمه غایب(غ) به جای نمره پایانی آن نوبت برای درس‌های مورد نظر قید می‌شود، لیکن در محاسبات، کلمه غایب به منزله صفر خواهد بود و چنانچه دانش‌آموز مشمول این ماده دارای نمرات کلاسی (ارزشیابی مستمر) باشد، نمره وی در درس یا درس‌های مذکور با احتساب این نمرات برای آن نوبت، منظور خواهد شد.

ماده ۷۴- اگر دانش‌آموزی در امتحان پایانی نوبت اول در یک یا چند ماده درسی غیبت موجه داشته باشد، نمرات امتحان پایانی نوبت دوم وی به جای نمرات پایانی نوبت اول درس‌های مربوط نیز منظور می‌شود.
تبصره- در شاخه فنی و حرفه‌ای برای دروس شایستگی‌های فنی و غیر فنی، دانش‌آموز موظف خواهد بود، قبل از امتحانات پایانی نوبت دوم، در آزمون مبحث مورد نظر که به عهده معلم مربوط خواهد بود، شرکت کند.

ماده ۷۵- اگر دانش‌آموزی در امتحانات نوبت دوم یا هر دو نوبت برخی از درس‌های پایه دهم یا یازدهم غیبت موجه داشته باشد، نمرات شهریورماه وی به جای نمره سالانه آن درس یا درس‌ها منظور می‌شود.

ماده ۷۶- اگر دانش‌آموزی در امتحانات نوبت دوم با هر دو نوبت برخی از درس‌هایی که در پایه دوازدهم انتخاب نموده است، غیبت موجه داشته باشد، به جای نمره پایانی نوبت دوم یا نوبت‌های اول و دوم کلمه غایب موجه درج می‌شود. این قبیل دانش‌آموزان باید درس‌های باقیمانده را در دوره تابستانی (شهریورماه) و دی‌ماه برابر ضوابط، مجددًا انتخاب کنند.

ماده ۷۷- چنانچه دانش‌آموز پایه دهم، یازدهم یا دوازدهم در فاصله زمانی بعد از ثبت‌نام و قبل از شرکت در امتحانات پایانی نوبت اول ترک تحصیل کند (هرچند نمره ارزشیابی مستمر داشته باشد) برای وی کارنامه با ذکر





شورای عالی آموزش و پرورش

WWW.SCC.IR

مراتب ترک تحصیلی صادر می شود و آن سال جزو سنت تحصیل وی محاسبه نمی شود و می تواند در سال تحصیلی بعد با رعایت سایر شرایط در پایه تحصیلی مذکور ثبت نام کند و ادامه تحصیل دهد.

تبصره ۱- دانش آموزان پایه دهم که بعد از امتحانات نوبت اول ترک تحصیل می کنند، می توانند در سال تحصیلی بعد با رعایت سایر شرایط، در پایه تحصیلی مذکور ثبت نام کند و ادامه تحصیل دهند. ترک تحصیل این قبیل افراد جزو سنت تحصیلی منظور نمی شود.

تبصره ۲- برای دانش آموزان پایه یازدهم که بعد از امتحانات نوبت اول ترک تحصیل می کنند، در تمام درس های نوبت دوم غایب غیر موجه منظور و اعلام نتیجه شده و کارنامه صادر می شود و مراتب ترک تحصیل در سوابق تحصیلی آنها قید و آن سال جزو سنت تحصیل آنها منظور می شود و می توانند در سال تحصیلی بعد با رعایت دروس پیش نیاز و سایر شرایط در پایه تحصیلی دوازدهم ثبت نام کند و ادامه تحصیل دهند.

تبصره ۳- برای دانش آموزان پایه دوازدهم که بعد از امتحانات نوبت اول ترک تحصیل می کنند، در همه درس های نوبت دوم غایب غیر موجه منظور و اعلام نتیجه شده و کارنامه صادر می شود و مراتب ترک تحصیل در سوابق تحصیلی آنها قید و آن سال جزو سنت تحصیل آنها منظور می شود. این دانش آموزان با رعایت سایر شرایط می توانند به یکی از دو روش زیر ادامه تحصیل دهند:

الف- از سال تحصیلی بعد در یکی از مدارس بزرگ سالان یا آموزش از راه دور با رعایت ضوابط و مقررات ادامه تحصیل دهند.

ب- در نوبت امتحانی شهریور و دی ماه همان سال با رعایت ضوابط و مقررات در امتحان دروس مربوط شرکت کنند و ادامه تحصیل دهند.

تبصره ۴- دانش آموزان واجد شرایط تحصیل مدارس استعدادهای درخشنان، که در سایر مدارس (داخل و خارج) مشغول به تحصیل می شوند، حداکثر پس از یک سال، با رعایت شرایط و ضوابط ادامه تحصیل در این مدارس، با موافقت شورای مدرسه، مجاز به ثبت نام مجدد و ادامه تحصیل در این مدارس خواهند بود.

ماده ۷۸- اگر دانش آموزی در امتحانات نوبت دوم و شهریور ماه در همه درس ها، غایبت موجه داشته باشد، واحد های وی در آن سال حذف و برای او وقفه تحصیلی محسوب می شود. در این صورت ضروری است توضیحات لازم در کارنامه و سایر مدارک تحصیلی دانش آموز قید شود.





شورای عالی آموزش و پژوهش

W W W . S C E . I R

ماده ۷۹- اگر دانشآموزی در امتحانات نوبت دوم و شهریورماه در درس‌های غیرنهایی با عذر موجه غایب باشد، در صورت درخواست ولی دانشآموز، مدیر مدرسه مجاز است حداقل تا دو هفته پس از آخرين امتحان از درس با درس‌های مربوط با رعایت ضوابط امتحان به عمل آورد.
تبصره- در درس‌هایی که امتحان آنها به صورت هماهنگ برگزار می‌شود، سؤال دانشآموزان مشمول این ماده، به صورت هماهنگ خواهد بود.

ماده ۸۰- اگر دانشآموزی در سال تحصیلی به دلیل غیبت موجه نمره ارزشیابی مستمر نداشته باشد، نمره ارزشیابی پایانی وی (به استثنای درس‌های موضوع تبصره ماده ۴۵) در آن نوبت جایگزین نمره ارزشیابی مستمر می‌شود و این نمره توسط معلم مربوط در برگ ریزنمرات ثبت می‌شود.

ماده ۸۱- برای غیبت غیرموجه در امتحانات نهایی نمره صفر منظور خواهد شد و چنانچه دانشآموزی در امتحانات نهایی غیبت موجه داشته باشد آن درس از درس‌های وی حذف می‌شود و باید با رعایت سایر شرایط مجددآ آن درس یا درس‌ها را انتخاب کند و به صورت نهایی امتحان دهد.

تبصره- تشخیص غیبت موجه براساس دلایل و مدارک ارائه شده از طرف دانشآموز در امتحانات داخلی، با شورای مدرسه و در امتحانات هماهنگ با کمیسیون خاص اداره آموزش و پژوهش مربوط و در امتحانات نهایی با رئیس حوزه اجرا، پس از هماهنگی با مدیر مدرسه خواهد بود.

شرایط فارغ التحصیلی:

ماده ۸۲- دانشآموزی فارغ التحصیل شناخته می‌شود که در همه واحدهای درسی دوره دوم متوسطه رشته مربوط، قبول شده باشد و معدل کل وی کمتر از ۱۰ نباشد.

تبصره ۱- چنانچه آخرین نمره درس (سالانه، تابستانی یا غیرحضوری) دانشآموزی، از مجموع درس‌های دوره دوم متوسطه، حداقل در چهار عنوان درسی (دو عنوان نهایی و دو عنوان غیرنهایی)، ۷ و بیشتر و معدل کل وی نیز حداقل ۱۰ باشد، فارغ التحصیل شناخته می‌شود. آن دسته از درس‌های شاخه فنی و حرفه‌ای که نصاب قبولی آنها ۱۲ است و همچنین استاندارد مهارت (درس‌های مهارتی) و کارورزی در شاخه کارداش، مشمول این تبصره نمی‌شوند.



شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

تبصره ۲- استفاده نکردن از شرایط تبصره ۱ این ماده در نوبت امتحانی خردادماه، با درخواست کتبی ولی دانشآموز بلامانع است، در این صورت اگر دانشآموزی در نوبت امتحانی شهریورماه شرکت کند و نمره مأموره وی در درس‌های مربوط، کمتر از نمره امتحانی خردادماه شود، نمره خردادماه وی در کارنامه درج می‌شود.

ماده ۸۳- برای محاسبه معدل کل، نمرات هر دانشآموز در پایان دوره دوم متوسطه، تعداد واحدهای هر درس در نمره پذیرفته شده آن درس (سالانه، شهریورماه یا دی‌ماه) ضرب می‌شود و مجموع حاصل ضربهای بدست آمده، بر مجموع واحدهای این درس‌ها تقسیم می‌شود.

تبصره - چنانچه واحدهای درسی گذرانده شده دانشآموز، بیشتر از حد مجاز واحدهای رشته مربوط باشد، نمره درس‌های مازاد در کارنامه و سوابق تحصیلی دانشآموز ثبت می‌شود، لیکن در محاسبه معدل کل وی منظور نمی‌شود.

ماده ۸۴- اعطای گواهی‌نامه پایان تحصیلات دوره دوم متوسطه (دیپلم) به دانشآموز، مشروط به گذراندن همه واحدهای درسی دوره دوم متوسطه در رشته مربوط و رعایت سایر ضوابط است.

تبصره - نمونه گواهی‌نامه پایان تحصیلات دوره دوم متوسطه در مرکز متخصص آموزش و پرورش طراحی و پس از تصویب شورای عالی آموزش و پژوهش، ابلاغ خواهد شد.

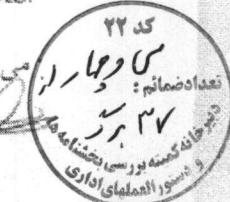
نحوه ارایه دروس انتخابی برای دانشآموزان انتقالی :

ماده ۸۵- دانشآموزی که قبل از برگزاری امتحانات نوبت اول به واحد آموزشی دیگری منتقل شود، باید درس انتخابی ارائه شده در مدرسه جدید را انتخاب کرده و ادامه تحصیل دهد.

تبصره ۱- دانشآموزی که پس از برگزاری امتحانات نوبت اول به مدرسه دیگری منتقل شود و درس انتخابی ارایه شده در مدرسه جدید همان با درس انتخابی مدرسه قبلی دانشآموز باشد، در این صورت نام درس انتخابی و نمره مأموره نوبت اول وی، در کارنامه محفوظ می‌ماند و همانند سایر دانشآموزان ادامه تحصیل

۲۲۵

می‌دهد.





شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

تبصره ۲- دانشآموزی که بعد از برگزاری امتحانات نوبت اول به مدرسه دیگری منتقل شود و درس انتخابی ارائه شده در مدرسه جدید غیرهمنام با درس انتخابی مدرسه قبلی دانشآموز باشد، درس انتخابی و نمره مأخوذه نوبت اول وی حذف و درس انتخابی ارائه شده در مدرسه جدید، جایگزین آن می‌شود، در این صورت نمره مأخوذه نوبت دوم، برای ارزشیابی مستمر و پایانی نوبت اول نیز منظور می‌شود.

ماده ۸۶- امتحان دانشآموزان دوره دوم متوسطه روزانه خارج از کشور، طبق مفاد این آیین‌نامه انجام می‌شود و امتحان دانشآموزان دوره دوم متوسطه بزرگسالان، آموزش از راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور بر اساس آیین‌نامه‌های مربوط خواهد بود.

تبصره ۱- دانشآموزان موضوع این ماده از انتخاب و گذراندن درس آمادگی دفاعی معاف هستند و لازم است معادل واحد این درس را از سایر دروس غیرنهایی رشته‌های دیگر انتخاب کرده و بگذرانند.

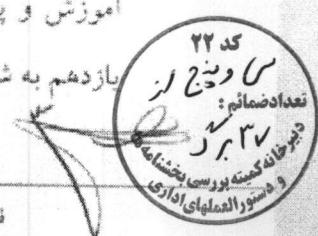
تبصره ۲- دانشآموزان دوره دوم متوسطه خارج از کشور که واجد شرایط تحصیل در دوره روزانه هستند، ولی مدرسه دوره دوم متوسطه در شهر محل سکونت آنان وجود ندارد، می‌توانند به صورت غیرحضوری ثبت‌نام کنند و ادامه تحصیل دهند. این قبیل دانشآموزان صرفاً در ارزشیابی پایانی نوبت دوم شرکت کرده و برای آن‌ها ارزشیابی‌های مستمر نوبت‌های اول و دوم و پایانی نوبت اول لحاظ نخواهد شد و معدل آن‌ها صرفاً بر اساس نمرات مأخوذه در ارزشیابی پایانی نوبت دوم محاسبه می‌شود.

تبصره ۳- دانشآموزان بزرگسال خارج از کشور می‌توانند از طریق پایگاه الکترونیکی مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور ثبت‌نام و برابر ضوابط در امتحانات شرکت کنند.

ماده ۸۷- امتحان دانشآموزان مدارس بزرگسالان و داوطلبان آزاد داخل کشور، بر اساس آیین‌نامه آموزشی دوره مربوط خواهد بود.

فصل ششم - تغییر شاخه یا رشته:

ماده ۸۸- دانشآموز پایه دهم، چنانچه متقاضی تغییر شاخه یا رشته باشد، با نظر کمی مشاور و تایید اداره آموزش و پرورش ناحیه/ منطقه یا شهرستان، بر اساس شیوه‌نامه مربوط و رعایت موارد زیر، می‌تواند در پایه بازدهم به شاخه یا رشته دلخواه هدایت شود.





شورای عالی آموزش پرورش

www.sce.ir

- ۱- دانشآموزی که متقاضی تغییر رشته به رشته‌های شاخه نظری است، باید در نوبت امتحانی پایه دهم خرداد یا شهریورماه، در آزمون دروس اختصاصی رشته جدید شرکت کند. چنانچه این دانشآموز از همه درس‌های مذکور نمره قبولی کسب کند، با تغییر رشته وی موافقت و نمرات دروس گذرانده از رشته قبلی با کد و عنوان یکسان در رشته جدید، از وی پذیرفته می‌شود.
- ۲- تغییر رشته دانشآموزان شاخه‌های نظری یا کارداش به رشته‌های شاخه فنی و حرفه‌ای یا تغییر رشته در همان شاخه، منوط به توفيق در امتحانات همه درس‌های اختصاصی پایه دهم رشته جدید در خرداد یا شهریورماه همان سال با در نظر گرفتن ظرفیت پذیرش در رشته‌هایی است که اسماعیل آن از سوی اداره آموزش و پرورش ناحیه / منطقه یا شهرستان اعلام می‌شود.
- ۳- تغییر رشته به رشته‌های مهارتی شاخه کارداش، مشروط به کسب نمره قبولی در دروس اختصاصی پایه دهم رشته جدید و گذراندن استانداردهای مهارت تا پایان پایه یازدهم است. در مواردی که دانشآموز بخواهد در مدارس کارداش نسبت به تحصیل دهد، موافقت اداره آموزش و پرورش ناحیه / منطقه یا شهرستان نیز الزامی است.
- ۴- زمان تغییر شاخه یا رشته در دوره روزانه حداقل تا پایان امتحانات شهریورماه پایه دهم است و دانشآموزان موظف‌اند حداقل تا دو هفته قبل از آغاز امتحانات خرداد یا شهریورماه، تقاضای کتبی خود را به مدیر مدرسه تحويل دهند تا نسبت به انجام مراحل تغییر رشته اقدام شود. دانشآموزان متقاضی تغییر رشته، می‌توانند حداقل در دو مرحله خرداد و شهریورماه، در درس‌های امتحان تغییر رشته پایه دهم شرکت کنند.
- ۵- شرکت دانشآموزان در امتحان درس‌های تغییر رشته همراه با امتحان درس‌های پایه دهم رشته اولیه آنان بالامانع است. نمره درس‌های امتحان تغییر رشته همانند درس‌های غیرحضوری محاسبه می‌شود و چنانچه دانشآموزی در امتحان تمامی درس‌های تغییر رشته نمره قبولی کسب کند و تغییر رشته دهد، نمرات درس‌های مذکور از وی پذیرفته می‌شود و صرفاً در معدل کل دانشآموز در رشته جدید منظور خواهد شد.
- ۶- هرینه امتحان درس‌های تغییر رشته معادل، با تعریف امتحانات داولطلبان آزاد، از دانشآموز دریافت می‌شود.





شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sco.ir

۷- درس‌های گذرانده شده دانش‌آموزی که با تقاضای تغییر شاخه یا رشته وی موافق نمی‌شود با درس‌های رشته جدید مطابقت داده شده و پذیرفته می‌شود و دانش‌آموز موظف است سایر درس‌های عمومی و اختصاصی پایه دهم رشته جدید را که نگذرانده است، با رعایت سایر خواص انتخاب کند و بگذراند.

تبصره ۱- درس‌هایی که از نظر محبت‌ها با درس‌های رشته جدید تطبیق دارد، بر اساس جدولی که از سوی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی تهیه و ابلاغ می‌شود، به جای درس‌های رشته جدید پذیرفته می‌شود.

تبصره ۲- چنانچه دانش‌آموزان پایه دهم هریک از شاخه‌های دوره دوم متوسطه، بخواهند پایه دهم را در یکی دیگر از شاخه‌های دوره دوم متوسطه تکرار کنند، مشروط بر آن که خواص این شاخه را در پایه نهم کسب کرده باشند، می‌توانند در مدارس روزانه در پایه دهم در شاخه جدید ثبت‌نام کرده و با رعایت سایر شرایط ادامه تحصیل دهند. در این صورت همه دروس گذرانده پایه دهم در شاخه قبلی حذف و آن سال تحصیلی به سقف سال‌های تحصیل آنان، با رعایت سقف سنتی مقررات نظام وظیفه، افزوده می‌شود.

تبصره ۳- در موارد خاص، تغییر رشته درون شاخه‌ای در پایه یازدهم انجام خواهد شد.

موضوع: آیین‌نامه آموزشی دوره دوم متوسطه در نهضت و سی و دومین (۹۳۲) جلسه شورای عالی آموزش و پژوهش، تاریخ ۱۳۹۵/۳/۱۷ به تصویب رسید.

علی اصغر فانی
رئیس جلسه

مهری نوید

دیر شورا

آیین‌نامه آموزشی دوره دوم متوسطه، مورد تایید است.

حسن روحانی
رئیس جمهور و رئیس شورای عالی آموزش و پژوهش

